

Haninge
kommun

Datum
2025-02-13

Diarienummer
KS-2025-00002

Årsredovisning 2024

Kommunstyrelsen

Innehåll

Sammanfattning	3
Inledning	4
Händelser av väsentlig betydelse.....	5
Mål och uppdrag	7
Måluppföljning.....	7
Uppdragsuppföljning.....	21
God ekonomisk hushållning	22
Driftredovisning.....	22
Investeringsredovisning	25
Väsentliga personalförhållanden	27
Förväntad utveckling.....	29
Konkurrensutsättning.....	32
Internkontroll	34
Kontroller och åtgärder	34
Bilaga 1: Större avrop/inköp.....	39

Sammanfattning

Kommunfullmäktige har beslutat om kommunens styr- och uppföljningssystem som innehåller vision, mål och löften till invånarna. Kommunstyrelsen bidrog till kommunfullmäktiges måluppfyllelse genom att arbeta med sju av kommunfullmäktiges nio mål under 2024.

Kommunstyrelsen beslutade om nio nämndmål för att bidra till målen, varav två nämndmål bedöms uppfyllas i hög grad och sju nämndmål bedöms delvis uppfyllas. Kommunstyrelsen har även arbetat med tre uppdrag som pågår enligt plan.

Kommunstyrelsen har haft ett stort fokus på att skapa förutsättningar för en fortsatt tillväxt i kommunen. I mars 2024 passerade Haninge kommun 100 000 invånare och blev en av Sveriges snabbast växande kommuner, främst tack vare ett flyttnetto från Stockholms län. Ett flertal samhällsbyggnadsprojekt har initierats såsom utveckling av Haninge centrum och Norrby gårde och drivits framåt och nått viktiga milstolpar såsom Handenterminalen och Norrby södra. Arbetet med att förbättra företagsklimatet har fortsatt och trygghetsarbetet har förstärkts.

Kommunstyrelsen har också haft ett stort fokus på att säkerställa en hållbar ekonomi och verksamhet. Den ekonomiska styrningen har förstärkts och integrerats med styrningen av verksamheten. Organisation och arbetsätt inom inköp och upphandling har setts över efter att Södertörns upphandlingsnämnd avvecklades. Kommunstyrelsen har fattat beslut om att inrätta ett upphandlingsutskott. Beslut har fattats om att avveckla Haninge Holding AB för att utveckla bolagsstyrningen och minska administrativa kostnader.

Kommunstyrelsens ackumulerade resultat för 2024 var 379,8 mnkr, vilket utgjorde 6,1 procent av årets budget. Resultatet för året motsvarade ett överskott på 24,6 mnkr jämfört med årets ackumulerade budget. Överskottet berodde främst på att kommunstyrelsens reserv hade ett lägre utfall än budgeterat samt att utvecklings- och tillväxtportföljen förbrukade mindre medel än budgeterat. Lokalförsörjningen hade en negativ avvikelse med 44,9 mnkr, främst för avställda lokaler, som vägdes upp av överskott inom övriga avdelningar inom kommunstyrelseförvaltningen.

Förbrukning av investeringsmedel inklusive exploateringsutgifter uppgick till 208,2 mnkr, eller 74,9 procent av helårsbudgeten på 278,0 mnkr. Det låga utfallet jämfört med budget berodde på att investeringsreserven inte nyttjades.

Förutom uppföljning av mål, uppdrag och budget redovisas i årsredovisningen uppföljning av internkontrollen, väsentliga personalförhållanden, förväntad utveckling 2025 samt nämndspecifika upphandlingar och avrop som genomförts över två miljoner kronor.

Kommunstyrelsen har genomfört sex olika kontrollmoment enligt kommunstyrelsens internkontrollplan. Några brister identifierades och kommunstyrelsen kommer att arbeta vidare med att stärka sin interna kontroll för att förebygga risker och säkerställa en god förvaltningskultur framåt.

Inledning

Kommunstyrelsens årsredovisning för perioden januari till december är en uppföljning av det som fastställts i respektive nämndplan med budget. Nämndplanen är en ettårig plan som fastställer vad kommunstyrelsen ska bidra med till kommunfullmäktiges övergripande styrdokument Mål och Budget 2024–2027. I nämndplanen har kommunstyrelsen tagit fram nämndmål och indikatorer som konkretiserar vad kommunstyrelsen kommer att bidra med för att uppnå kommunfullmäktiges mål.

Årsredovisning omfattar verksamhetsresultat och eventuella utfall samt måluppfyllelse för nämndmål och indikatorer, uppdrag samt drift- och investeringsredovisning.

Kommunstyrelsens årsredovisning utgör underlag för den koncernövergripande rapporteringen.

Händelser av väsentlig betydelse

I mars 2024 passerade Haninge kommun 100 000 invånare och kommunen hade under 2024 den sjätte största befolkningsökningen bland landets 290 kommuner. Det är främst ett flyttnetto från kommuner i Stockholms län som har bidragit till kommunens befolkningsökning.

Det har fortsatt varit ett stort fokus på Haninges framtida utveckling. I april beslutade kommunstyrelsen att ta fram en ny detaljplan för området kring Haninge centrum. Detaljplanen ska pröva möjligheterna för utvecklingen av en sammanhållen stadsbebyggelse med centrum, bostäder och förskola. Uppdraget påbörjades efter att ett intentions- och markanvisningsavtal med byggaktör för fastigheterna Söderbymalm 3:380, 3:375 och 3:21 har vunnit laga kraft.

Kommunfullmäktige antog även detaljplanen för Norrby, etapp södra, i oktober 2024. Det är den första av tre etapper som ska omvandla det gamla sommarstugeområdet Norrby till ett naturnära bostadsområde med cirka 270 småhus och villor samt förskola och park med lekplats. Även en detaljplan för Dalarö etapp 2a, Kolbotten och Västra vadviken antogs under året som möjliggör en ökad andel permanentboende samt utbyggnad av kommunalt vatten.

I december beslutade kommunstyrelsen om en markanvisning och att påbörja planarbetet för att möjliggöra utveckling av ett nytt stort handelsområde vid Norrby gärde. Inriktningen är att platsen ska omvandlas till en attraktiv målpunkt med verksamheter inom handel och service. Parallellt pågår detaljplaneringen av ett nytt idrottsområde vid Norrby gärde.

I februari fastställde kommunfullmäktige utvecklingen av Södertörns upphandlingsnämnd från och med den 30 juni 2025. Syftet med förändringen är att fokusera på Haninge kommuns egna behov av inköp och upphandling samt att möjliggöra för bättre affärer. Kommunstyrelsen har beslutat att inrätta ett upphandlingsutskott. I november beslutade även kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att genomföra en omstrukturering av den kommunala bolagskoncernen i syfte att säkerställa att kommunens resurser nyttjas på effektivast sätt.

Den 7 oktober tog kommunstyrelsen ett inriktningsbeslut om samlokalisering av den kommunala gymnasie- och vuxenutbildningen i Haninge. Riksäpplets gymnasieskola och Centrum Vux flyttas för att ligga i direkt anslutning till Fredrika Bremergymnasiet i Handen. Tillsammans kommer verksamheterna och området att bilda Campus Haninge – det nya utbildningsnavet i södra Stockholmsområdet.

Kommunstyrelsen föreslog även kommunfullmäktige att införa ett valfrihetssystem inom särskilt boende för äldre. Syftet med att införa LOV är att öka den enskildes valfrihet, delaktighet och inflytande. Införandet sker under våren 2025 enligt lagen (2008:962) om valfrihetssystem (LOV) och äldreutskottet fick i uppdrag att ta fram ett förfrågningsunderlag och plan för hur ett införande ska gå till.

Kommunstyrelsen beslutade att föreslå kommunfullmäktige att anta en policy för säkerhet och beredskap samt en reviderad övergripande risk- och sårbarhetsanalys. Risker har identifierats, och åtgärder för att åstadkomma förbättringar kommer att genomföras. Kommunstyrelsen beslutade även att föreslå kommunfullmäktige att anta ett nytt klimat- och miljöprogram. Programmet ska resultera i en hållbar stadsutveckling, effektiv resursanvändning och minskade utsläpp av växthusgaser.

För att förstärka kommunstyrelseförvaltningens roll i att biträda kommunstyrelsen i styrning, ledning och samordning av kommunen och förbättra förvaltningens stöd till övriga förvaltningar samt samla ansvaret för olika typer av utvecklingsfrågor genomfördes en omorganisation av kommunstyrelseförvaltningen i juni 2024. Under året påbörjades även implementeringen av ett nytt HR- och lönesystem. Systemet kommer att tas i bruk under våren 2025 och innefattar flera olika system som förväntas effektivisera och förenkla arbetet för kommunens chefer.

Mål och uppdrag

I nämndernas årsredovisning redovisas en uppföljning av samtliga nämndmål och uppdrag samt en bedömning om nämndplanens målsättningar kommer att uppnås för helåret. Om det finns resultat för kommunfullmäktiges eller nämndens indikatorer redovisas detta i tabellerna tillhörande respektive mål. Resultaten för indikatorerna kommenteras i de fall resultatet inte ligger i linje med fullmäktiges eller nämndens målsättning.

Måluppföljning

Trygga Invånare

Tryggheten är vår tids stora frihetsfråga. Det offentliga rummet ska tas tillbaka till hederliga invånare och resurser ska läggas på uthålliga åtgärder som bidrar till minskad kriminalitet och ökad trygghet. Kommunen har som mål att Haninge inte ska ha några utsatta områden 2030.

KF-indikatorer	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Mål 2026
Anmälda brott om skadegörelse per 1000 invånare	32,5	30,7	*	27,0
Trygghet i skolan, årskurs 8	79,9%	79,9%	80,4%	86,0%
Andel som känner sig trygg utomhus i området där du bor när det är mörkt ute	61,3%	60,3%	64,9%	69,0%

*Utfall levereras senare under 2025.

Nämndmål 1.1 Kommunstyrelsens insatser är samordnade för ökad trygghet i kommunens verksamheter samt i de offentliga miljöerna

Med ett höjt säkerhetsläge i hela landet och den eskalerande gängkonflikten med dagliga skjutningar och sprängningar, utan hänsyn till utomståendes liv och säkerhet, kan läget inte beskrivas som annat än mycket allvarligt i Haninge och andra drabbade kommuner. Särskilt som våldsverkarna inte sällan är barn. Det innebär att kommunstyrelsen utöver att säkra upp det strategiska trygghetsarbetet också måste kunna samordna extraordinära åtgärder för att skydda sina verksamheter. I avvaktan på att lagstiftning och statliga resursers kommer på plats måste kommunen göra allt som är möjligt för att personal och kunder får en trygg miljö att arbeta och vistas i.

Den upplevda tryggheten är komplex och utgår från individens subjektiva känsla eller rädsla för att utsättas för brott. Den faktiska tryggheten handlar om säkerhet och faktiska risker.

Kommunstyrelsens trygghetsarbete ska präglas av ett systematiskt arbetssätt för att värna om både den upplevda och faktiska tryggheten. Under 2024 ska uppdraget med att ta fram ett trygghetsprogram för den strategiska samordningen av trygghetsarbetet i koncernen vara slutfört. Det kommer omfatta både den upplevda tryggheten som bygger på känslan att vara otrygg och den faktiska tryggheten som bidrar till ökad säkerhet och minskad risk för att bli utsatt för brott.

Den allmänna ordningsstadgan ska revideras i syfte att stävja både människohandel och sanitära olägenheter i våra gemensamma miljöer genom att definitionen av offentlig plats utökas. Detta ger polisen verktyg att avhysa exempelvis tillfälliga bosättningar i tätortsnära grönområden. Kommunstyrelsen ska också prioritera trygghetsfrågor som rör det lokala näringslivet, exempelvis åtgärder för en säkrare infrastruktur.

Kommentar:

Bedömningen är att nämndmålet delvis uppnås. Andel som känner sig trygg utomhus när det är mörkt ute har ökat något under året och kommunen ligger i nivå med andra liknande kommuner i Stockholmsområdet. Under 2024 har kommunstyrelsen vidtagit åtgärder enligt nämndplan i syfte att säkerställa samordningen av de insatser som genomförs för att öka tryggheten i kommunens verksamheter samt i den offentliga miljön.

En uppföljning av samverkansöverenskommelsen mellan Haninge kommun och lokalpolisområde Haninge/Nynäshamn har gjorts. Uppföljningen av överenskommelsen, som omfattade fem fokusområden - trafiksäkerhet, utsatta områden, förebyggande av livsstilskriminalitet, skydd för särskilt utsatta brottsoffer och trygghet i den offentliga miljön - med 18 aktiviteter, visar att framsteg har gjorts alla fokusområden. En ny överenskommelse om samverkan mellan kommunen och polisen har arbetats fram och gäller för 2025.

Haninge kommun har under 2024 fått tillstånd för och inrättat kommunala ordningsvakter inom sex kommundelar; Brandbergen, Handen, Jordbro, Tungelsta, Vega och Västerhaninge. Ordningstvakterna är ett komplement till kommunens övriga trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete.

I november 2024 antog kommunfullmäktige nya lokala ordningsföreskrifter. Ändringarna inkluderar en utökad definition av offentlig plats, campingförbud på offentlig plats, alkoholförbud i Vega centrum och reviderat alkoholförbud vid Rudans friluftsanläggning. Dessutom införs förbud mot användning av lustgas i berusningssyfte på vissa platser, koppeltvång för hundar på offentlig plats och krav på polistillstånd för pyroteknik i Vega centrum.

Ett arbete har bedrivits med att ta fram ett förslag till trygghetsprogram. Arbetet har involverat deltagare från kommunens förvaltningar och kommunala bolag och kommer att överlämnas till kommunstyrelsen för beslut under våren 2025. Avsikten är att programmet ska tydliggöra styrningen inom trygghetsområdet och ge förutsättningar för prioriteringar och ett mer fokuserat och systematiskt trygghetsarbete.

Under 2024 har Haninge kommun fortsatt arbetet med att stärka sin förmåga inom det civila försvaret. Kommunfullmäktige antog en policy för säkerhet och beredskap samt en reviderad övergripande risk- och sårbarhetsanalys. Risker har identifierats, och åtgärder för att åstadkomma förbättringar kommer att genomföras.

Samarbetet med Försvarsmakten och Haninge garnison har fördjupats och utökats till fler områden, inklusive säkerhetskylld. Under Beredskapsveckan deltog Försvarsmakten i kommunens utbildningsinsatser. Kommunen genomförde också cybersäkerhetskollen via Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, vilken identifierade förbättringsbehov kopplade till digitala beroenden. Ytterligare styrdokument för civilt försvar är under framtagande.

Ett växande näringsliv med fler i egen försörjning

Haninge ska vara en attraktiv företagskommun och ta vara på de förutsättningar som kommunen har inom olika branscher. Servicen till befintliga företag och nyetableringar ska vara enkel, snabb och hålla hög kvalitet. Fler företag ger fler jobb, som leder till mindre bidragsberoende. Det ska finnas en stark koppling mellan ekonomiskt bistånd och krav på aktivitet.

KF-indikatorer	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Mål 2026
Arbetsplatskvot	0.62	0.61	*	0.64
Nöjd kund index för företagare (NKI)	80	80	*	80
Kostnad ekonomiskt bistånd, kr/inv.	1 427	1 421	*	1 200
Sammanfattande omdöme företagsklimat (index 1-6 Svenskt näringsliv)	3.32	3.23	3.22	3.70
Företagsklimat bygglov NKI	77	76	*	77

*Utfall levereras senare under 2025.

Nämndmål 4.1 Haninge kommun är en attraktiv företagskommun och kommunstyrelsen skapar förutsättningar för tillväxt, expansion och nyetableringar.

Kommunstyrelsen samordnar arbetet med att uppnå snabb och effektiv kommunal service som underlättar för företag att växa och etablera sig i Haninge kommun. Det ska upplevas som attraktivt och tryggt att etablera och driva företag i kommunen. En del myndighetsutövning är utlagd på kommunförbundet Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund, vilket gör att kommunen inte kan styra över prioriteringar som kan vara kommunspezifika. Därför görs en översyn av de olika myndighetsområdena under 2024 för att eventuellt återta viss myndighetsutövning.

Efter ett stort omtag i planprioriteringarna under 2023 kommer ett större fokus 2024 att ligga på att korta ner planprocessen, då tidsaspekten ofta är den viktigaste faktorn för nyetableringar och expansion. Kommunen ska i större utsträckning, när förutsättningarna medger, utveckla planprocessen tillsammans med andra aktörer genom att pröva olika former av samarbeten så som exploatörsdrivna detaljplaner, samverkansprojekt och andra innovativa samarbetsformer. Kommunens näringslivskompetenser får en mer aktiv roll i planprojekt som berör näringslivet. Planuppdrag för Norrby gårde kommer att ges 2024 efter att arbetet med att hitta lämpliga företag för etablering slutförts. En reviderad näringslivsstrategi kommer också att antas under 2024.

Nämndindikator	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Mål 2026
Nystartade företag, antal 1000 inv., 16–64 år	12,3	10,7	*	12,7

*Utfall levereras senare under 2025.

Kommentar:

Bedömningen är att nämndmålet uppfylls delvis. Bedömningen grundar sig dels på utfallet av indikatorerna, dels det arbete som kommunstyrelsen gör för att skapa förutsättningar för det lokala näringslivet att utvecklas och växa. Det sammanfattande omdömet om företagsklimat i Haninge uppgår till 3.22 och ligger något under liknande kommuner i Stockholmsområdet. Aktiviteter har genomförts utifrån nämndmålet i enlighet med nämndplanen.

Utifrån det omtag som gjordes i planprioriteringarna under 2023 har fokus under 2024 legat på att se över organisation och arbetsätt för att säkerställa en effektivare samhällsbyggnadsprocess. I detta syfte bildades en ny samhällsutvecklingsavdelning på kommunstyrelseförvaltningen den 1 juni som samlar kommunens kompetenser för detaljplanering, mark och exploatering, fysisk planering och näringsliv. Därmed har näringslivskompetensen integrerats i samhällsbyggnadsorganisationen.

Under året har beslut fattats om att påbörja planarbete för Haninge centrum och närområdet. Projektet är ett viktigt steg i ambitionen att skapa en attraktiv och konkurrenskraftig regional stadskärna som möter invånares, företagares och besökarnas behov av service och handel. Kommunstyrelsen har också beslutat om en markanvisning och planarbete för att möjliggöra utveckling av ett nytt stort handelsområde vid Norrby gärde. Inriktningen är att platsen ska omvandlas till en attraktiv målpunkt med verksamheter inom handel och service. Planarbete har även pågått för att möjliggöra en utveckling av företagsområden Albyberg, Fors och Jordbro.

Kommunen har påbörjat arbetet med att revidera näringslivsstrategi som ska tydliggöra styrningen inom näringslivsområdet och ge förutsättningar för prioriteringar och ett mer fokuserat och systematiskt arbete med att förbättra företagsklimatet. En etableringsstudie genomfördes under året, vilken lägger grunden för fortsatt arbete med etableringar under 2025.

För att stärka dialogen med näringslivet har flera dialogforum anordnats, bland annat med fastighetsägare i centrala Handen, med hyresgäster i Västerhaninge centrum och med företag inom byggbranschen. Företagsfrukostar har arrangerats, där kommunen har mött över 100 företagsrepresentanter per tillfälle, och företagsbesök har genomförts för att stärka dialogen med företagen och förbättra företagsklimatet.

En utredning av myndighetsutövningen som är utlagd på kommunförbundet Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund att pågått under året utifrån behovet av egen rådighet för kommunen. Utredningen, som beräknas vara klar under våren 2025, kommer ligga till grund för utvärdering av kommunens deltagande i kommunförbundet.

Ordning och reda i ekonomin

Kommunen har en skyldighet att förvalta skattebetalarnas pengar på bästa sätt. Kommunens verksamheter ska vara så effektiva som möjligt och leverera högsta möjliga kvalitet per skattekrona. Kommunens ekonomi ska långsiktigt stärkas med ökad självfinansiering av investeringar. På sikt ska kommunalskatten sänkas.

KF-indikatorer	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Mål 2026
Låneskuld per invånare (tkr) *	-	-	-	58,6
Resultat av skatteintäkter och statsbidrag	10,5%	4,2%	1,9%	3,0%

* Kommunen har inga lån utan i stället finansiella innehav i form av kassa, bank och räntefonder om 1 924 mnkr vid 2024-12-31. Däremot har dotterbolagen Haninge Holding, Tornberget och Haninge Bostäder en låneskuld om totalt 5 148 mnkr per 2024-12-31.

Nämndmål 5.1 Kommunstyrelsen har en långsiktig, ändamålsenlig och effektiv ekonomi- och verksamhetsstyrning för kommunkoncernen.

I kommunens löfte till invånarna förstärks synen på de som finansierar vår verksamhet. Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att säkerställa att samtliga verksamheter uppfyller löftet om att varsamt förvalta skattebetalarnas pengar, som innebär ett större åtagande än att endast säkerställa en effektiv verksamhetsstyrning och budgetföljsamhet. Alla åtgärder som kan bidra till effektivare användning av skattemedel kan lyftas upp, så länge de inte strider mot de fyra prioriteringarna i den politiska plattformen och målstyrningen i mål och budget.

Arbetet med att öka självfinansieringen av kommunala investeringar och att minska skuldsättningen inom kommunkoncernen fortsätter. Kommunala lokaler som i dag bidrar till ett ekonomiskt underskott, inom kommunens lokalförsörjning, utreds och hanteras kontinuerligt med åtgärder som bidrar till budget i balans.

Kommunstyrelsen ska också utreda andra alternativ för kommunens verksamhetslokaler som kan bidra till ett effektivare lokalutnyttjande och ett mindre investeringsbehov i nya lokaler.

De åtgärder som vidtagits för att uppnå en effektivare resursfördelning och ökad förståelse för resurseffektivitet och kvalitet har resulterat i att Haninge följer nettokostnadsavvikelser för kommunens verksamheter i jämförelse med länets kommuner. Kommunstyrelsen ska utveckla detta arbetssätt.

Välfärdsbrottsligheten har fått helt nya dimensioner i Sverige och ett viktigt uppdrag för kommunstyrelsen är att säkra upp att åtgärder mot korruption och missbruk av skattemedel utvecklas inom de verksamheter som är mest exponerade, såsom myndighetsutövning mot enskild och utförarverksamheter av kommunala tjänster.

Nämndindikatorer	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Mål 2026
Budgetföljsamhet*	-	-	-	0,5%
Prognossäkerhet*	-	-	-	5,0%

* Tillförlitliga utfallsvärden saknas på grund av överföringsärenden och ändrad budget under verksamhetsåren.

Kommentar:

Bedömningen är att nämndmålet uppfylls delvis. Bedömningen grundar sig dels på utfallet av indikatorerna, dels det arbete som kommunstyrelsen gör för att skapa förutsättningar för en långsiktig, ändamålsenlig och effektiv ekonomi- och verksamhetsstyrning för kommunkoncernen.

Haninge kommun har under 2024 fortsatt arbetet för att säkerställa en ansvarsfull och effektiv användning av skattemedel. Kommunstyrelsen har tagit flera initiativ för att stärka den ekonomiska styrningen. Det har inneburit fokus på prioritering, effektivare organisation och arbetssätt, lokaloptimering samt en mer sammanhållen ekonomi- och verksamhetsstyrning.

Kommunfullmäktige har i mål och budget för 2025 utvecklat den ekonomiska modellen på flertalet sätt, vilket kommer att kvalitetssäkra budget och uppföljning framåt. Kommunstyrelsen har i december beslutat om ett nytt årshjul för budget- och uppföljningsprocessen från 2025 i syfte att öka verksamheternas kvalitet samt budgetföljsamheten.

Per årsskiftet har kommunen ingen låneskuld utan i stället 1 498 mnkr i kassa och bank samt 426 mnkr i fondplaceringar. Däremot har dotterbolaget Tornberget, som innehar merparten av kommunens verksamhetslokaler, en låneskuld på 4 050 mnkr, vilket är 50 mnkr mindre än vid årets början. Låneskulden för dotterbolagen Haninge Holding och Haninge Bostäder uppgår till 119 mnkr respektive 979 mnkr, vilka är oförändrade låneskulder under 2024.

Kommunens resultat för år 2024 uppgår till 1,9 procent (126 mnkr), vilket är i underkant av budgeterat resultat om 2,0 procent (130 mnkr). Inför 2025 är det budgeterade resultatet 3,0 procent, vilket är i linje med kommunfullmäktiges målindikator för år 2026.

Det finns svårigheter i att tillförlitligt mäta kommunstyrelsens nämndindikator budgetföljsamhet mot ursprunglig budget eftersom kommunstyrelsens driftbudget har förändrats under pågående budgetår, 2022–2024, genom årliga överföringsärenden samt genom andra beslut om ändrad budget för kommunstyrelsen under pågående verksamhetsår. En del av budgetförändringarna har också skett årligen efter årsprognosen per augusti, vilket gör att det även är svårt att tillförlitligt mäta prognossäkerheten. Det saknas därför säkerställda utfallvärden i tabellen ovan. Från år 2025 och framgent finns bättre förutsättningar att följa budgetföljsamhet och prognossäkerhet utifrån kommunfullmäktiges beslut i Mål och budget för 2025 om att inte göra överföringsärenden eller andra ändringar i budget under pågående år.

Kommunstyrelsen har startat upp ett arbete med att hitta relevanta jämförelsebara nyckeltal för att kunna jämföra sig med andra liknande kommuner. Ett exempel är nettokostnadsavvikelse som visar om kommunens faktiska kostnader är högre eller lägre än vad som kan förväntas utifrån kommunens specifika strukturella förutsättningar.

Under 2024 har en förstudie genomförts för att identifiera åtgärder mot korruption och missbruk av skattemedel. Kommunstyrelsen kommer under 2025 att ta fram nya arbetssätt som ska förebygga, analysera och hantera välfärdsbrottslighet. Under 2025 kommer kommunstyrelsen även att intensifiera arbetet för en god förvaltningskultur i syfte att få en mer

effektiv styrning, uppföljning och kontroll. Finansförvaltningen och styrdokumenterna finanspolicy och riktlinjer för finansverksamheten har utvecklats. Beslut och implementering är planerad till början av 2025.

Kommunstyrelsen har också haft ett stort fokus på att säkerställa en hållbar ekonomi och verksamhet. Den ekonomiska styrningen har förstärkts och integrerats med styrningen av verksamheten. Budget- och uppföljningsprocesserna har förenklats och effektiviserats genom beslut i kommunstyrelsen respektive i kommunfullmäktige under året. Även prognoser för befolkningar, lokaler och brukarvolymerna har utvecklats samt blivit mer effektiva. Organisation och arbetsätt inom inköp och upphandling har setts över efter att Södertörns upphandlingsnämnde utvecklades. Beslut har fattats om att utveckla Haninge Holding AB.

Målinriktat miljöarbete

Kommunen ska ha en tydlig styrning mot ambitiösa miljömål. I det större perspektivet ska kommunen genom samarbete med främst närkommunerna uppnå samarbeten som kan bidra till minskade utsläpp och förbättrad miljö. Kommunens egen verksamhet ska inspirera invånarna till att ta ett större ansvar för sin närmiljö.

KF-indikatorer	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Mål 2026
Energianvändning i kommunala lokaler och bostäder (kWh/m ²)	123,0	117,0	114,7	117,0
Hushållsavfall som samlats in för materialåtervinning, inkl. biologisk behandling	33%	32%	*	35%
Utsläpp av växthusgaser från kommunens resor och transporter (ton CO ₂)	284	236	97	0
VA-utbyggnad i omvandlingsområden	0	0	0	290

*Utfall levereras senare under 2025.

Nämndmål 6.1 Kommunstyrelsen samordnar kommunens miljöarbete för en tydlig styrning.

Haninge kommun ska ha en tydlig styrning mot långsiktiga och ambitiösa miljömål och kommunstyrelsen samordnar kommunens klimat- och miljöarbete. Samordningen bygger på att identifiera genomförbara och resurseffektiva åtgärder som i första hand får synlig effekt på närmiljön. Arbetet ska utgå från det miljö- och klimatpolitiska programmet. Kommunstyrelsen samordnar även arbetet med närkommunerna för att uppnå samarbeten som kan bidra till minskade utsläpp och förbättrad miljö. Ny lagstiftning som träder i kraft 2024 ger kommunerna ett större helhetsansvar för avfallsinsamling och återvinning. Haninge är en av Sveriges snabbast växande kommuner men har till ytan stor landsbygd och skärgård. Kommunstyrelsen ska verka för att effektiva mobila lösningar används i dessa områden, exempelvis på Dalarö.

Kommentar:

Bedömningen är att nämndmålet uppfylls i hög grad. Bedömningen grundar sig dels på utfallet av indikatorerna, dels det arbete som kommunstyrelsen gör för att samordna kommunens miljöarbete. Kommunen ligger under målvärdet gällande indikatorn energianvändning i kommunala lokaler och bostäder. Kommunens utsläpp av växthusgaser från kommunens transporter och fordon minskade betydligt från föregående år. Minskningen förklaras av att det har varit färre tjänsteresor och där framför allt färre resor med flyg drar ner utsläppen. Antalet körda kilometer med privat bil i tjänst har också minskat jämfört med 2023.

Majoriteten av de planerade aktiviteterna har genomförts enligt nämndplan. Ett nytt klimat- och miljöprogram, som mål och strategier inom kommunens klimat- och miljöarbete, har arbetats fram och beslutats av kommunfullmäktige. En koncerngemensam arbetsgrupp har bildats för genomförandet av programmet under kommunstyrelseförvaltningens ledning.

Implementering av en ny hyresmodell, för att ytterligare minska energianvändningen i kommunala lokaler och bostäder, kommer att ske under 2025. Modellen ska bidra med underlag för välgrundade beslut och långsiktigt hållbara byggnader med ett litet klimatavtryck. Arbetet leds av Tornberget med deltagande av kommunstyrelsen.

Samarbete inom miljö- och klimatområdet sker med andra kommuner i Stockholms län, både inom Södertörnssamarbetet och inom Storstockholm. Kommunstyrelsen har säkerställt att SRV återvinning AB omhändertar den nya lagstiftningen på ett tillfredsställande sätt och att eventuella nya arbetssätt för avfallsinsamling och återvinning implementeras.

1 januari 2023 gjordes ändringar i §6 i Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster som innebär att varje kommun behöver ha en vattentjänstplan som i sin tur medför en flexiblere bedömning av behovet av kommunala vattentjänster. Förslaget till vattentjänstplan, som ska kunna beslutas under 2025, innehåller betydligt färre utbyggnadsområden än nu gällande VA-plan.

Nämndmål 6.2 Kommunstyrelsen har ett hållbart perspektiv vid inköp

Upphandling är ett kraftfullt verktyg som kan bidra till att skattebetalarnas pengar används på ett ansvarsfullt sätt. Det kan styra leverantörer med villkor som bidrar till kommunens mål samt stimulera det lokala näringslivet. Inför 2024 upphör den kommungemensamma nämnden Södertörns upphandlingsnämnd och nya styrdokument tas fram för inköp och upphandling i Haninge kommun. Dessa styrdokument ska uttrycka rimliga hållbarhetskrav vid inköp och upphandling för att stödja samordnade inköp för minskad miljö- och klimatpåverkan. Ett nytt fokus ska läggas på möjligheterna till inköp av närproducerade produkter men även i övrigt få fler små och medelstora lokala företag att delta i upphandlingar. Detta ska ske inom ramen för de begränsningar som finns i lagen om offentlig upphandling.

Kommentar:

Bedömningen är att nämndmålet uppfylls delvis under året. Bedömningen grundar sig på genomförda aktiviteter i nämndplanen.

Södertörns upphandlingsnämnd avvecklades den 30 juni 2024 och ansvaret för upphandlingar flyttades över till kommunen. Under 2025 kommer nya styrdokument att tas fram och en ny organisationen och nya arbetssätt för inköp och upphandling utvecklas. När den nya organisationen är på plats, och nya arbetssätt är implementerade i kommunorganisationen, skapas förutsättningar för att göra mer ändamålsenliga och effektiva upphandlingar samt att minska kommunens miljö- och klimatpåverkan vid inköp och upphandlingar.

Genom att dela information om aktuella upphandlingar i nyhetsbrev, haninge.se och vid kommunens företagarkostnader och företagsbesök ges företagare möjligheten att ställa frågor om upphandlingar. Kommunstyrelsen har även implementerat en rutin för att identifiera relevanta lokala företag och informera dem om kommande upphandlingar.

Attraktiva bostäder och närmiljö

Haninge ska hävda sig i konkurrensen mellan kommunerna i Stockholmsregionen som en attraktiv inflyttningskommun. Utvecklingen av Haninges stadskärna och bebyggelse runt pendeltågsstationerna ska prioriteras. Samtidigt ska Haninges olika unika miljöer för attraktivt boende utvecklas. Nybyggnation av bostadsrätter och ägda boenden ska prioriteras.

KF-indikatorer	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Mål 2026
Bostäder med bostadsrätter, antal/1000 inv.	144	145	*	144
Bostäder med äganderätter, antal/1000 inv.	139	136	*	139

*Utfall levereras senare under 2025.

Nämndmål 7.1 Haninge är en attraktiv inflyttningskommun och kommunstyrelsen leder och samordnar arbetet.

Haninge kommun är i stark tillväxt och kommunstyrelsen bedriver en framåtsyftande bostadspolitik som främjar bostadsbyggandet. När bostadsinvesteringarna kommer i gång står kommunen redo genom snabba och tydliga processer inom planering, byggande och förvaltning. Bostadsutvecklingsprojekt i den regionala stadskärnan ska prioriteras liksom utvecklingen av småhusbebyggelse. Befintliga stadsmiljöer ska vara attraktiva, trygga och utvecklas i enlighet med kommunens stadsmiljölyft. Utbudet av idrotts- och kulturaktiviteter, natur, handel, transport och näringsliv ska attrahera fler att välja Haninge som bostadsort. För att öka platssamverkan i den regionala stadskärnan med fokus på restauranger, handel och näringsliv ska kommunstyrelsen undersöka möjligheterna att bilda ett centrumbolag tillsammans med näringslivet och fastighetsägare. Detta kan ge snabbare beslutsvägar och större möjligheter att uppfylla kommunens mål om en levande stadskärna.

I en växande kommun uppstår oundvikligen tomma ytor i avvaktan på nya exploateringar. Kommunstyrelsen har det samordnande ansvaret för att se över hur iordningsställda ytor kan

användas efter rivning för att skapa trygghet och att ge invånare tillfällig yta för rekreation och aktivitet.

Ett pågående arbete med att hitta en lämplig plats och att där anlägga en 11-spelarplan i nordvästra kommundelen fortsätter under 2024. Detta i syfte att öka attraktiviteten i denna kommundel och att möta behovet från föreningar.

Nämndindikator	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Mål 2026
Kommunen är en bra plats att bo och leva på, andel	90,4%	88,1%	88,0%	93,0%

Kommentar:

Bedömningen är att nämndmålet uppfylls i hög grad under året. Bedömningen grundar sig dels på utfallet av indikatorn, dels det arbete som kommunstyrelsen gör för att skapa förutsättningar för att Haninge ska vara en attraktiv inflyttningskommun under kommunstyrelsens ledning. Utfallet på indikatorn kommunen är en bra plats att bo och leva på ligger i nivå med liknande kommuner i Stockholmsområdet. Majoriteten av aktiviteterna i nämndplanen är genomförda.

Under 2024 har flera nyckelprojekt drivits framåt och många har nått viktiga milstolpar. Utifrån det omtag som gjordes i planprioriteringarna under 2023 har fokus under 2024 legat på stadsutvecklingsprojekt i den regionala stadskärnan samt utvecklingen av småhusbebyggelse. Ett planarbete har startats för Haninge centrum med målsättningen att skapa en mer trivsamt och trygg centrumbebyggelse. Ett förslag till detaljplan för Handenterminalen, som innefattar bostäder, upprustade stationsmiljöer och nya lokaler, har varit ute på samråd. Även Kolartorp Strand, ett projekt med cirka 300 bostäder i kollektivtrafik- och sjönära läge, har varit ute på samråd.

Under året har detaljplaner för ny småhusbebyggelse antagits. Detaljplaner för småhusområden såsom Norrby Södra och Kolbotten/Vadviken på Dalarö har antagits, vilket möjliggör cirka 275 nya småhus och förbättrade förutsättningar för permanentboende på ytterligare drygt 200 fastigheter. Förberedelser pågår för nya sammanhängande bostadsområden i Skarplöt-Nedersta i Västerhaninge och Lillängsvägen/Vendelsöstråket i Gudö.

Flera insatser för att lyfta stadsmiljön har genomförts, bland annat i Vega och Handen. I projektet Haningeterrassens etapp "Vinkeln" omvandlas öppna parkeringsytor till en attraktiv och levande stadsmiljö. I den regionala stadskärnan har fastighetsägare och näringsliv bildat en fastighetsägarförening och samverkan sker med kommunen. Ett arbete pågår med åtgärder för att lyfta stadsmiljön som kommer att fortsätta under 2025.

För att stärka Haninges attraktivitet och möta behovet av idrottsytor har planeringen för en ny fullstor 11-spelarfotbollsplan påbörjats på kommunens mark i Norrby gårde. Även planeringen för en ny simhall på Torvalla har fortsatt under året.

Under 2024 bildades en ny samhällsutvecklingsavdelning på kommunstyrelseförvaltningen som

samlar kommunens kompetenser för detaljplanering, mark och exploatering, fysisk planering och näringsliv. Syftet är att skapa förutsättningar för effektiva arbetssätt och framdrift i samhällsutvecklingsprojekten.

Under 2024 har arbete pågått med att ta fram en ny översiktsplan för kommunen. Ambitionen är att översiktsplanen ska kunna bli föremål för samråd under 2025.

Hög kvalitet i kommunens välfärdstjänster

Invånarna ska uppleva hög kvalitet i kontakt med kommunen. Därför betyder bra bemötande och fokus på service mycket för kvaliteten i kommunens tjänster. Konkurrensutsättning bidrar inte bara till högre ekonomisk effektivitet utan också till en ömsesidig strävan till att höja kvaliteten.

Nämndmål 8.1 Kommunstyrelsen ska utveckla en kompetent beställarorganisation där alla utförare ges samma förutsättningar.

Valfriheten för den enskilde inom välfärden ska värnas och utvecklas. Ambitionerna för att utöka konkurrensutsättning av kommunens verksamheter kräver en bredare kompetens i beställning, uppföljning, kontroll och analys. Rätt hanterat bidrar konkurrensutsättning inte bara till högre ekonomisk effektivitet utan också till en förbättrad kvalitet för användarna av kommunens tjänster. För att nå dit krävs en övergripande styrning för utveckling av kundval och konkurrensutsättning. I kommunstyrelsens övergripande ansvar för styrning och samordning ingår att bevaka konkurrensneutraliteten inom kommunens verksamheter.

Kommentar:

Bedömningen är att nämndmålet uppfylls delvis och utvecklingsarbetet fortsätter under 2025. Haninge kommun fortsätter arbetet med att utveckla en kompetent beställarorganisation som säkerställer goda förutsättningar för alla utförare.

Under 2025 har arbetet inletts med att utveckla och anpassa upphandlingsorganisationen för att säkerställa en bredare och mer strategisk kompetens inom kommunen avseende hela inköpsprocessen – från initiering av inköp till avtalsuppföljning. Arbetet kommer att intensifieras under 2025 när en ny chef och organisation är på plats, nya arbetssätt är implementerade och styrdokument är uppdaterade. Genom att stärka kompetensen inom upphandling och avtalsuppföljning skapas förutsättningar för att göra mer ändamålsenliga, effektiva och kvalitativa inköp.

Kommunstyrelsen har under året uppdaterat och förenklat informationen på haninge.se till leverantörer och företagare som är intresserade av att bevaka och delta i Haninge kommuns upphandlingar. För att underlätta för invånare som önskar jämföra leverantörer som omfattas av kundval har kommunstyrelsen tagit fram en digital jämförelseguide. Lanseringen av kommunens Jämförelseguide är planerad till januari 2025 på haninge.se.

För att öka konkurrensneutraliteten har kommunens arbetstidsmätt justerats för att ligga i nivå

med andra utförare inom vård och omsorg. Det nya avtalet innebär att arbetstidsmättet har anpassats till de centrala fackliga avtalen mellan Kommunal och Sveriges Kommuner och Regioner, SKR.

Nämndmål 8.2 Kommunstyrelsen verkar för att invånarna är nöjda med bemötande och kvalitet i den service och de tjänster som kommunen finansierar.

Visionen och löftet till invånarna ska genomsyra arbetet i hela kommunen och utgör den långsiktiga målbilden. Kommunens verksamheter ska vara tillgängliga och erbjuda god service. Invånare och kunder ska behandlas med professionalitet och respekt i enlighet med kommunens invånarlöfte. Kommunstyrelsen ska förankra kommunens vision och löfte i samtliga verksamheter och en utveckling av kommunens servicenivå är en viktig del i detta arbete.

Indikatorer	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Mål 2026
Bra bemötande vid kontakt med tjänsteperson i kommunen, andel	87,0%	76,3%	77,0%	89,0%

Kommentar:

Bedömningen är att nämndmålet uppfylls delvis. Bedömningen grundar sig dels på utfallet av indikatorn, dels det arbete som kommunstyrelsen gör för att skapa förutsättningar för en serviceinriktad organisation med gott bemötande. Målvärdet för indikatorn bra bemötande vid kontakt med tjänsteperson i kommunen ligger under andra liknande kommuner i Stockholmsområdet.

Under 2024 bildades en ny utvecklingsavdelning på kommunstyrelseförvaltningen som samlar kompetenser inom kommunikation, intern service, IT och digitalisering. Syftet är att skapa förutsättningar för ett kommunövergripande utvecklingsarbete med fokus på service, tillgänglighet, effektivitet och bemötande.

För att underlätta i invånarnas kontakt med kommunen är en av kommunstyrelsens prioriterade uppdrag att under 2025 börja ett arbete med att förbereda och undersöka förutsättningar för införandet av ett kommungemensamt kontaktcenter. Genom kontaktcentret kan kommunen erbjuda en mer tillgänglig service och snabbare hantering av inkomna ärenden.

Kommunen har under året arbetat för att stärka service och kvalitet i kommunens tjänster. Flera insatser har genomförts för att förbättra digital tillgänglighet, utveckla kommunens webbplats och servicenivå, för att ge möjlighet att hitta och jämföra service. Utvecklingen av kommunens digitala kanaler och framför allt haninge.se är prioriterat under 2025.

I syfte att analysera utvecklingsbehov av webbplats för att öka kvalitet och förenkla för invånare, företagare och besökare planeras en förstudie att genomföras 2025. Arbetet fortsätter med att förankra visionen och löftet i hela verksamheten, med särskilt fokus på att utveckla och modernisera kommunens digitala tjänster för ökad tillgänglighet och bättre service.

En attraktiv arbetsgivare

Genom ett tydligt ledarskap och interna utvecklingsmöjligheter behöver kommunen attrahera och behålla ledare och medarbetare som kan utveckla en serviceinriktad kultur.

KF-indikatorer	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Mål 2026
Medarbetarengagemang (HME)	79.1	77.7	77.3	83.0
Sjukfrånvaro	7,7%	6,8%	7,1%	6,5%

Nämndmål 9.1 Haninge kommun är en attraktiv arbetsgivare och kommunstyrelsen ansvarar för att vidareutveckla detta arbete.

Kommunstyrelsen är anställningsmyndighet för samtliga medarbetare och arbetar strategiskt med arbetsgivarfrågor och kompetensförsörjning. Personalpolitiken ska i första hand bidra till att rekrytera och behålla kompetenta ledare på alla nivåer i verksamheten genom en aktiv lönepolitik och kommunens övergripande styrning, vision och löfte till medborgarna ska avspeglas i medarbetarskapet och utgöra en grund för uppföljning av prestation och resultat. Kommunstyrelsen ska även verka för en ökad konkurrensneutralitet genom att anpassa villkor såsom arbetstidsmått.

Kompetensförsörjningen kommer fortsatt att vara en utmaning och nya arbetssätt kommer att krävas för att hitta medarbetare i konkurrens med andra arbetsgivare. För att minska sjukfrånvaron samt behålla och utveckla befintliga ledare och medarbetare ska kommunstyrelsen fortsätta med implementeringen av påbörjade förhållnings- och arbetssätt i samtliga förvaltningar.

Förskola och äldreomsorg ska språksäkras, detta arbete samordnas av kommunstyrelsen. Språksäkringen ska gälla både befintlig personal samt vid nyanställning.

Nämndindikatorer	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Mål 2026
Motivationsindex (HME)	79,5	77,5	76,3	85,0
Ledarskapsindex (HME)	78,5	76,8	76,8	86,0
Styrningsindex (HME)	79,4	78,9	78,8	80,0

Kommentar:

Bedömningen är att nämndmålet uppfylls delvis under året. Bedömningen grundar sig dels på utfallet av indikatorn, dels det arbete som kommunstyrelsen gör för att Haninge ska vara en attraktiv arbetsgivare.

Utfallet för indikatorn Hållbart Medarbetarengagemang (HME) för Haninge kommun har sjunkit något. Sänkningen är inom delindexområdena motivation och styrning, medan resultatet är oförändrat inom ledarskap. Under 2024 har åtgärder tagits fram, som planeras att genomföras under 2025, i syfte att öka kunskapen i organisationen om styrning och uppföljning samt vilka krav och förväntningar som finns på kommunens ledare och medarbetare.

Kommunstyrelsens HME-resultat ökar dock något, se vidare under avsnittet väsentliga personalförhållanden.

Den totala sjukfrånvaron för kommunen har ökat något. Ökningen är framför allt inom sjukfrånvaro som är kortare än 59 dagar, vilket innebär att den långa sjukfrånvaron har sjunkit något. Ökningen har skett både för män och kvinnor och återfinns inom ålderskategorierna 29 år eller yngre samt 50 år eller äldre. Det är inom grundskolan, gymnasieskolan samt hela social- och äldreförvaltningen som ökningen skett. Kommunstyrelseförvaltningens sjukfrånvaro är fortsatt låg, se vidare under avsnittet väsentliga personalförhållanden.

Haninge kommun arbetar för att möta den ökade konkurrensen om arbetskraft genom att kontinuerligt arbeta för en god arbetsmiljö och säker kompetensförsörjning. Arbetet med att förenkla och förtydliga styrdokument fortsätter, med fokus på att skapa en långsiktig kompetensförsörjningsplan.

Kommunen arbetar med en aktiv lönepolitik och har under året förtydligat lönekriterierna som i nästa steg ska lanseras och implementeras. Syftet är att tydliggöra förväntningarna på medarbetarna och ge dem möjlighet att påverka sin löneutveckling genom prestation, måluppfyllelse och bidrag till verksamhetens utveckling. Kommunens lönepolitik ska stödja rekrytering, bibehållande av kompetenta medarbetare och ledare på alla nivåer och stärka medarbetarskapet, samtidigt som den ska bidra till att uppnå kommunens vision, mål och löfte till invånarna.

Kommunen beslutade i början av året att införa bakgrundskontroller på chefer i samband med nyrekrytering samt vid rekrytering av andra nyckelpositioner som kan eller ska ha åtkomst till känslig eller konfidentiell information. Bakgrundskontroller började genomföras från och med den 1 september 2024.

Under året har social- och äldreförvaltningen initierat språktester vid nyrekryteringar och planerar en pilot för att språktesta personal inom två verksamheter inom äldreomsorgen. Med stöd från omställningsfonden erbjuds språkutbildning i yrkessvenska för personal inom särskilda boenden och hemtjänst, med målet att uppnå språknivå B2 enligt EU-standard, vilket Socialstyrelsen anser nödvändigt för en god kvalitet i äldreomsorgen.

Utbildningsförvaltningen genomför piloter inom förskolor i Brandbergen och Jordbro samt på Brandbergsskolan, där personal med identifierade språkbehov erbjuds utbildning. Drygt 100 personer förväntas delta i utbildningen.

Uppdragsuppföljning

Trygghetsstråk som binder ihop Handen och Vega

Kommunfullmäktige har i Mål och budget 2024 - 2027 gett kommunstyrelsen i uppdrag att skapa ett trygghetsstråk som binder ihop Handen och den nya stadsdelen i Vega genom Mellanberg. (KS 2023-00303, KF 2023-06-12 § 111)

Kommentar:

Uppdraget pågår enligt plan. Under 2024 har åtgärder tagits fram, som planeras att genomföras under 2025, i syfte att öka både tillgänglighet och trygghet. Under 2025 hanteras genomförandet av åtgärderna och därmed uppdraget inom ramen för stadsbyggnadsnämnden.

Iordningsställda ytor kan användas efter rivning

Kommunstyrelsen ger kommunstyrelseförvaltningen tillsammans med berörda förvaltningar ett uppdrag att se över hur iordningsställda ytor kan användas efter rivning. Fokus ska ligga på trygghet och att ge medborgarna en tillfällig yta.

Kommentar:

Uppdraget har påbörjats och kommer att fortsätta under 2025.

Språksäkra personal i äldreomsorg och förskola

Kommunstyrelsen ger kommundirektören i uppdrag att se till att kommunen har språksäkrad personal inom äldreomsorg och förskola. Detta uppdrag avser både personal som ska rekryteras och befintlig personal.

Kommentar:

Uppdraget pågår enligt plan. Social- och äldreförvaltningen har under året infört språktester vid nyrekryteringar och planerar en pilot för att utvärdera språkfärdigheter hos befintlig personal inom äldreomsorgen. Språkombud finns redan på plats för att stötta personal med dokumentation och andra språkfrågor.

Utbildningsförvaltningen arbetar parallellt med liknande initiativ. Pilotprojekt pågår på Brandbergens och Jordbro förskolor och 100 personer planeras få utbildning. Brandbergsskolan testar också personalens språknivå och identifierar utbildningsbehov. Under 2025 omhändertas uppdraget inom ordinarie verksamhet inom kommunstyrelsen, barn- och förskolenämnden, grundskolenämnden och äldrenämnden.

God ekonomisk hushållning

I nämndens årsredovisning redovisas nämndens ekonomiska resultat. Det ekonomiska resultatet omfattar drift- och investeringsbudget. Här redovisas även de ekonomiska indikatorerna.

Kommunstyrelsens beslutade driftbudget i Mål och budget 2024–2027 var 397,9 mnkr. Budgeten reviderades under året i samband med beslut om överföring av driftmedel 2023–2024 samt omorganisation av planenheten. Tabellen nedan visar vilka budgetjusteringar som beslutades under innevarande år. Totalt uppgick kommunstyrelsens driftbudget till 404,4 mnkr.

	KS	KS reserv	Total budget KS
Kompletterad Mål och Budget 2024, mnkr	330,1	67,8	397,9
Överföring av medel enligt beslut i KS 8 april, KF 22 april	-0,3	-3,9	-4,2
Överföring av planenheten från SBN till KS, KF 2024-10-07	10,7	0,0	10,7
Justerad budget 2024	340,5	63,9	404,4

Driftredovisning

Nämnd, mnkr	Helår 2024				Helår 2023 *		
	Utfall	Budget	Avvikelse	% avv.	Utfall	Förändring 2023	%
Intäkter	1 234,1	1 236,2	-2,1	0,2%	1 107,6	126,5	10,2%
Kostnader	-1 613,9	-1 640,6	26,7	1,6%	-1 481,3	-132,6	8,2%
Nettoresultat	-379,8	-404,4	24,6	6,1%	-373,7	-6,2	1,6%

* I utfall 2023 ingår omorganisation av enheter mellan SBN och KS

Kommunstyrelsen nettoresultat uppgick till 379,8 mnkr, vilket innebar en positiv budgetavvikelse med 24,6 mnkr eller 6,1 procent. Överskottet kan främst härledas till en positiv avvikelse avseende kommunstyrelsens reserv med 32,6 mnkr. Lokalförsörjningen redovisade ett negativt resultat motsvarande 44,9 mnkr i förhållande till budget. Den främsta orsaken var kostnader för avställda lokaler och andra icke uthyrningsbara lokaler som kommunen innehar, för vilken kommunstyrelseförvaltningen bär hela kostnaden. Budgetavvikelsen vägdes upp av överskott inom övriga verksamheter i kommunstyrelseförvaltningen.

Resultaträkning

Konto, mnkr	Helår 2024				Helår 2023 *		
	Utfall	Budget	Avvikelse	% avv.	Utfall	Förändring 2023	% avv.
Taxor och avgifter	850,6	836,5	14,1	1,7%	764,0	86,6	10,2%
Försäljning av verksamhet	210,5	283,8	-73,3	25,8%	215,2	-4,7	-2,2%
Bidragsintäkter	27,3	7,1	20,3	287,6%	11,7	15,6	57,2%
Övriga intäkter	145,7	108,9	36,8	33,8%	116,8	28,9	19,9%
Intäkter	1 234,1	1 236,2	-2,1	0,2%	1 107,6	126,5	10,2%
Löne- och personalkostnader	-328,0	-336,2	8,2	2,4%	-294,1	-33,9	10,3%
Lokalkostnader	-735,2	-867,1	131,9	15,2%	-804,8	69,7	-9,5%
Kostnader för bidrag	-7,6	-8,2	0,6	7,0%	-8,2	0,6	-7,2%
Köp av tjänster	-319,8	-241,0	-78,8	32,7%	-276,8	-43,0	13,5%
Övriga kostnader	-77,7	-153,1	75,4	49,2%	-63,7	-14,0	18,0%
Avskrivningar och ränta	-145,6	-35,0	-110,6	316,1%	-33,7	-111,9	76,8%
Kostnader	-1 613,9	-1 640,6	26,7	1,6%	-1 481,3	-132,6	8,2%
Nettoresultat	-379,8	-404,4	24,6	6,1%	-373,7	-6,2	1,6%

* I utfall 2023 ingår omorganisation av enheter mellan SBN och KS

Intäkterna uppgick till 1 234,1 mnkr vilket var i linje med budget. Avvikelserna mellan olika resultatraderna är främst budgettekniska. Det fanns några positiva avvikelser som täckt upp lägre intäkter för lokalförsörjningen.

Från 2024 redovisades förpackningsinsamling genom kommunstyrelsen. Det innebär att kommunstyrelsen erhöll en intäkt från Kammarkollegiet och en kostnad från SRV återvinning AB. Nettoresultatet var 0,0 mnkr 2024 men bokfördes som en bidragsintäkt med 23,7 mnkr och köp av tjänster med 23,7 mnkr, vilket medförde budgetavvikelse på respektive kontorad.

Under året fanns ett flertal vakanser, vilket ledde till lägre lönekostnader än budgeterat på de flesta avdelningarna och ett överskott för lönekostnader med 8,2 mnkr i förhållande till budget.

Från 2024 så klassificerades viss lokalhyra om till finansiell leasing enligt RKR R5 Leasing. Finansiell leasing innebär att balans- och resultaträkning ska spegla hur det hade sett ut om kommunen själva ägt fastigheter och lokaler, i stället för att de hyrs. Det var resultatraderna lokalkostnader och avskrivningar och ränta som påverkades av omklassificeringen. Det är 105,3 mnkr som klassificerats om, vilket motsvarar avvikelserna på de två resultatraderna.

Driftredovisning per avdelning

Ansvar, mnkr	Helår 2024				Helår 2023 *	
	Utfall	Budget	Avvikelse	Avvikelse %	Utfall	Förändring 2023
Politisk organisation	-51,9	-49,9	-2,0	4,0%	-48,3	-3,6
Kommundirektör	-13,9	-13,5	-0,4	3,0%	-11,5	-2,4
Administrativ avdelning	-31,9	-36,9	5,0	13,6%	-25,0	-6,8
HR avdelning	-34,7	-39,2	4,5	11,5%	-28,5	-6,2
Avd ekonomi och verksamhetsstyrning	-72,4	-24,2	-48,3	199,8%	-85,1	12,7
Samhällsutvecklingsavdelning	-36,1	-45,4	9,3	20,6%	-20,1	-16,0
Utvecklingsavdelning	-19,3	-34,3	14,9	43,6%	-31,6	12,3
Gemensamma kostnader	-88,3	-97,2	8,9	9,1%	-92,7	4,4
Delsumma Kommunstyrelsen	-348,5	-340,5	-8,0	2,4%	-342,8	-5,7
Kommunstyrelsens reserv	-31,3	-63,9	32,6	50,9%	-30,9	-0,4
Kommunstyrelsen	-379,8	-404,4	24,6	6,1%	-373,7	-6,2

* I utfall 2023 ingår omorganisation av enheter mellan SBN och KS

Den administrativa avdelningen hade vakanser och ej förbrukade statsbidrag som gav ett överskott i förhållande till budget med 5,0 mnkr.

HR-avdelningen redovisade ett överskott i förhållande till budget med 4,5 mnkr. Kostnaderna för införandet av det nya lön- och personalsystemet var budgeterade som investering men belastade driftresultatet på grund av nya redovisningsrekommendationer. De ökade driftkostnaderna som det medförde vägdes upp av lägre lönekostnader med anledning av vakanta tjänster, lägre kostnader än budget för företagshälsovård samt en engångsintäkt från omställningsfonden.

Avdelningen för ekonomi- och verksamhetsstyrning hade en negativ avvikelse i förhållande till budget med 48,3 mnkr. Lokalförsörjningens andel var 44,9 mnkr i underskott. Den främsta orsaken var ökade kostnader för avställda lokaler och andra icke uthyrningsbara lokaler som kommunen innehar, för vilken kommunstyrelseförvaltningen bär hela kostnaden.

Inom samhällsutvecklingsavdelningen finns jämförelsestörande exploateringsintäkter (markförsäljning, exploateringsbidrag, gatukostnadsersättning med mera). Utfallet var 36,9 mnkr, vilket är i linje med budget. Samhällsutvecklingsavdelningen som helhet redovisade ett överskott i förhållande till budget med 9,3 mnkr. Främst beroende på högre intäkter för taxor, lägre kostnader för tillväxtportföljen och lägre lönekostnader än budgeterat.

Även utvecklingsavdelningen redovisade ett överskott i förhållande till budget. Den positiva budgetavvikelsen uppgick till 14,9 mnkr och beror på utvecklingskostnader, däribland Utvecklingsportföljen, som inte realiserades under året.

Under gemensamma kostnader bokfördes en sänkning av medlemsavgiften för Södertörns brandförsvärsförbund med anledning av pensionsskulsåterföring. Reduceringen av medlemsavgiften 2024 var 5,0 mnkr. Totalt var överskottet för gemensamma kostnader 8,9 mnkr.

Kommunstyrelsens reserv nyttjades under året för rivningskostnader avseende verksamhetslokaler som hade uppnått sin tekniska livslängd. Totalt förbrukades 31,3 mnkr av årets budget för reserven som var 63,9 mnkr. Utfallet motsvarade ett överskott med 32,6 mnkr i förhållande till budget. Följande rivningar har belastat driftresultatet 2024: Mullebo förskola 1,1 mnkr, Hagaskolan 7,5 mnkr, Runstensskolan 1,6 mnkr samt Nytorpsskolan 21,1 mnkr.

Investeringsredovisning

Projekt, mnkr	Utfall	Helår 2024		
		Budget	Avvikelse	Förbrukn. %
Investeringsutgifter	-27,8	-93,3	65,5	29,8%
Investeringsreserv	0	-99,7	99,7	0,0%
Exploateringsutgifter	-180,4	-85,0	-95,4	212,2%
Kommunstyrelsen	-208,2	-278,0	69,8	74,9%

Investeringsutgifter

Kommunstyrelsens investeringar under 2024 bestod främst av datorinköp (18,9 mnkr) och investeringar kopplade till lokalförsörjning (6,9 mnkr).

Med anledning av rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning för immateriella anläggningsstillgångar omklassades några budgeterade investeringar till driftkostnader. Det gällde nytt löne- och personalsystem samt system för E-arkiv. Andra investeringar som var budgeterade av kommunstyrelsen, men saknar utfall 2024 var strategiskt markförvärv med 20,0 mnkr samt även dagvattendamm Jutskåran med 25,5 mnkr där investeringen har redovisats av stadsbyggnadsnämnden.

Exploateringsutgifter

Vid ingången av 2024 fanns 383,5 mnkr upparbetade i balansräkningen på kontot för pågående exploateringsprojekt. Av dessa var 222,2 mnkr exploateringsutgifter för skattekollektivet medan 161,3 mnkr avsåg exploateringsutgifter för VA-kollektivet. Det fanns även förbetalda exploateringsbidrag på 5,3 mnkr bokade som kortfristig skuld för handpenning i ett exploateringsprojekt samt inga långfristiga skulder inom exploateringsprojekten.

Skulderna intäktsförs när kommunens förpliktelser har fullgjorts, vilket i detta fall sker när fastighetsförsäljningen slutförs i samband med att köparen ansöker om och får beviljat bygglov på den aktuella fastigheten.

Under året har kostnader på 180,3 mnkr upparbetats i pågående investeringar. 139,0 mnkr var kopplade till skattekollektivet och 41,8 mnkr kopplade till VA-kollektivet. Motsvarande kostnad 2023 var 162,5 mnkr varav 102,7 mnkr var kopplade till skattekollektivet.

Årets utfall för exploateringsutgifter var 95,4 mnkr högre än budget för 2024, vilket förklaras av förskjutningar i tid jämfört med tidigare planering i flera pågående exploateringsprojekt. De två främsta avvikelserna var Hermanstorps omvandlingsområde, där fördyringar skett på grund av besvärliga markförhållanden samt Vega nya stadsdel som ökade i genomförandetakt jämfört med tidigare plan avseende utbyggnad av allmän platsmark, en park söder om Vega skola samt cykelgarage i anslutning till Vega station.

Vid 2024 års utgång fanns 323,0 mnkr upparbetade i balansräkningen på kontot för pågående exploateringsprojekt. Hela beloppet var kopplat till investeringar för skattekollektivet och ingen del avsåg investeringar för VA-kollektivet inom exploateringsprojekten. Pågående VA-projekt i exploateringsprojekt redovisas från och med 2024-12-31 tillsammans med övriga pågående VA projekt på annat balanskonto i balansräkningen och uppgick vid årets utgång till 217,8 mnkr.

Under 2024 har intäkter på 22,6 mnkr inom exploateringsverksamheten intäktsförts. År 2023 var motsvarande intäkter 45,0 mnkr.

Vid utgången av 2024 fanns fortfarande förbetalda exploateringsbidrag på 5,3 mnkr bokade som kortfristig skuld för handpenning i ett exploateringsprojekt och inga långfristiga skulder inom exploateringsbidragen.

Väsentliga personalförhållanden

Kompetensförsörjning

En omorganisation av kommunstyrelseförvaltningen genomfördes under 2024. Syftet var att förstärka förvaltningens roll i att biträda kommunstyrelsen i styrning, ledning och samordning av kommunen, förbättra förvaltningens stöd till de övriga förvaltningarna, samla ansvaret för olika typer av utvecklingsfrågor och att tillvarata synergier mellan olika verksamheter i kommunen. Ett behov av kompetensväxling har identifierats och rekrytering av nya kompetenser har skett för att säkerställa att den nya organisationen kommer kunna leverera på uppdrag och mål.

Antalet anställda har ökat något under året från 280 personer till 288 personer, vilket beror på att 11 medarbetare på planenheten flyttades från stadsbyggnadsförvaltningen till kommunstyrelseförvaltningen. Resultatet av omorganisationen och det omställningsarbete som har skett under 2024, kommer framför allt ge effekter först under 2025. Användningen av konsulter har minskat under 2024 till följd av omställningsarbetet.

Medelåldern på förvaltningens anställda är 45 år hos män och 46 år hos kvinnor. Andel medarbetare i åldern 65–67 år ökar något under de kommande åren, men inte i sådan utsträckning att förvaltningen gör bedömningen att några ytterligare särskilda insatser krävs för att tillse att viktig kompetens inte går förlorad.

Ledar- och medarbetarskap

Kommundirektören har under året samlat förvaltningens samtliga medarbetare för förvaltningsövergripande möten. Syftet har varit att skapa en sammanhållen och effektiv förvaltning, där alla medarbetare utifrån sina respektive uppdrag arbetar mot samma mål. Vid dessa möten har förvaltningens och respektive avdelnings uppdrag kopplat till mål tydliggjorts och även vad som förväntas av ledare och av medarbetare på förvaltningen.

Trots ett omfattande omställningsarbete inom förvaltningen har HME-resultaten ökat något från 79,4 2023 till 79,5 2024, till skillnad från kommunens totala HME-resultat som sjunkit. Ökningar har skett inom delindexområdena ledning samt styrning medan delindexområdet motivation har sjunkit något, vilket kan ha sin förklaring i den organisationsförändring som skett på förvaltningen.

Medarbetarengagemang (HME)

Utfall			
År	2022	2023	2024
Totalt	79,6	79,4	79,5
Motivation	82,3	82,7	78,4
Ledarskap	82,5	81,1	85,0
Styrning	74,1	74,4	75,0

Arbetsmiljö

I motsats till kommunens totala sjukfrånvaro minskar kommunstyrelseförvaltningen sjukfrånvaro och är fortsatt låg. Minskningen avser både kort samt långtidssjukfrånvaro, och den minskar hos både kvinnor och män och i alla åldrar. I den nya organisationen har det säkerställts att ett fortsatt nära ledarskap ska vara möjligt, då det är en viktig friskfaktor för organisationen. Då en stor omorganisation skett under året har alla berörda avdelningar arbetat med riskbedömningar för att förebygga, förhindra samt minimera risker i detta förändringsarbete. Presentation av resultatet av arbetsplatsundersökningen (APU) har skett och ett fortsatt arbete kommer ske under 2025 med framtagande av handlingsplan.

Total sjukfrånvaro	2022	2023	2024	Förändring
Haninge kommun	7,8	6,8	7,1	+0,3
Kommunstyrelseförvaltningen	3,68	2,89	2,62	-0,27

Förväntad utveckling

Tillväxt och näringsliv

Under 2024 fortsatte Haninge att växa och befolkningen ökade med 1 144 invånare under perioden januari till december. Det är en högre tillväxttakt än i många andra kommuner i Stockholmsregionen, men en halverad tillväxttakt jämfört med tidigare år. Den lägre tillväxttakten är en följd av lägre migration och fertilitet samt en kostnadskris i byggsektorn.

Inriktningen i översiktsplanen är att Haninge ska fortsätta att växa. Det finns dock en osäkerhet i hur konjunkturutvecklingen fortsatt kommer att påverka bostadsbyggandet. Planering pågår för ett flertal olika samhällsbyggnadsprojekt för att möjliggöra en fortsatt tillväxt. Fokus ligger på utvecklingen av den regionala stadskärnan i Handen, Norrby gårde och småhusbebyggelse i Norrby, Skarplöt-Nedersta och Gudö.

Fokus ligger även på planering av verksamhetsmark såsom Albyberg etapp 2 och Fors för att skapa förutsättningar för fler arbetsplatser. Kommunen behöver fortsatt arbeta för att skapa goda förutsättningar för företag att etablera sig och växa genom att förbättra företagsklimatet, erbjuda en god service samt attraktiva etablerings- och expansionsmöjligheter. Genom att främja näringslivets utveckling skapas fler arbetstillfällen.

Arbetslösheten i kommunen påverkas av lågkonjunkturen. Vid utgången av 2024 var 7,9 procent av Haninge kommuns arbetskraft i åldrarna 16–65 år inskrivna hos Arbetsförmedlingen. Det innebär att arbetslösheten ökade med 0,6 procentenheter under 2024. Haninge kommun hade en högre arbetslöshet jämfört med riket (7,1 procent) och Stockholms län (7,1 procent). För att möta den försämrade arbetsmarknaden behöver kommunen intensifiera sina insatser för att stärka invånarnas förutsättningar till egen försörjning.

En fortsatt god ekonomi och utveckling av kommunens verksamheter

En långsiktigt hållbar verksamhet och ekonomi behöver säkerställas, vilket ställer krav på prioriteringar, effektiviseringar och verksamhetsutveckling i kommunens verksamheter. Arbetet med att utveckla kommunens verksamheter och arbetssätt behöver förstärkas för att kunna möta denna utveckling.

Arbetet med att tillvarata digitaliseringens möjligheter intensifierades i samband med pandemin. Det blev helt nödvändigt att utveckla nya och effektivare arbetssätt med hjälp av digitala verktyg för att kunna upprätthålla samhällsservicen till kommuninvånarna. Denna utvecklingsresa behöver fortsätta för att kunna möta finansierings- och kompetensutmaningarna som den demografiska utvecklingen innebär. Kommunstyrelsen har ett övergripande ansvar för IT- och digitaliseringsarbetet i kommunen. Inriktningen är att säkerställa en stabil, säker och kostnadseffektiv IT-bas att bygga vidare på med verktyg och digitala lösningar som underlättar för invånare, företag och medarbetare. Det finns ett stort behov av att se över administrativa

processer för att förenkla och med hjälp av digitala verktyg automatisera, möjliggöra mer självservice och minska onödiga manuella steg. Förberedelser för ett kommungemensamt kontaktcenter kommer att påbörjas under 2025 för att öka tillgängligheten, förbättra bemötandet och effektivisera kontakten med invånare och företag.

De kommande åren bedöms befolkningsökningen i Haninge, i likhet med andra kommuner i Stockholmsregionen, vara begränsad. Det är en följd av lågkonjunkturen och nedgången i byggkonjunkturen. Behovet av tillkommande personal och lokaler i kommunen kommer därför att vara begränsat. Dessutom tillkommer verksamheter utförda av privata utförare inom äldreomsorg, förskola och skola som minskar behovet ytterligare. Det ställer krav på att göra anpassningar och optimeringar av kommunens verksamheter. I detta perspektiv finns behov av att se över och optimera kommunens lokalanvändning, vilket inkluderar att skapa förutsättningar för samutnyttjande av lokaler mellan verksamheter.

När utbyggnad av kommunal service sker behöver det ske på ett ekonomiskt ansvarsfullt sätt. Investeringsbehov ska balanseras mot behov i den löpande verksamheten, vilket ställer krav på prioritering och effektivisering. De större investeringsprojekt, vid sidan av utbyggnaden av Dalarö och Fors reningsverk, utgörs under de kommande åren av en ny simhall i Torvalla, fotbollsplan på Norrby gärde, och Campus Haninge.

Ett tryggare Haninge

Under 2025 förväntas ett trygghetsprogram att antas i kommunen. Utifrån kommunens numera lagstadgade ansvar för det brottsförebyggande arbete kommer programmet att lägga fast målbild och strategier för att öka tryggheten i Haninge. Lednings- och arbetsformer kommer att skapas, utifrån programmet, som möjliggör att ett framgångsrikt genomförande i kommunorganisation. Ett särskilt fokus kommer att ligga på att förstärka samverkan med polisen, utifrån den samverkansöverenskommelse som kommunen har träffat med polisen.

Kommunen ska bedriva ett aktivt arbete för att bekämpa den organiserade brottsligheten och motverka förekomsten av välfärdsbrott och otillåten påverkan inom kommunens, och av kommunen finansierade, verksamheter. Under 2025 ska kommunövergripande arbetssätt tas fram för att bekämpa välfärdsbrottslighet. Detta är ett viktigt led i att stärka förtroendet för kommunens verksamheter och säkerställa att resurser används på rätt sätt.

I och med Sveriges Nato-inträde och det förändrade säkerhetsläget i omvärlden behöver kommunen stärka sin förmåga inom civilt försvar och krisberedskapen behöver utvecklas. Samarbetet med Försvarsmakten och andra relevanta aktörer kommer att behöva utökas. En översyn av flertalet lagar och förordningar inom området pågår och kommunens uppdrag kan, inte minst mot bakgrund av det förändrade säkerhetsläget, komma att förändras och utökas de kommande åren.

Attraktiv arbetsgivare

Den demografiska utvecklingen med färre personer i arbetsför ålder som ska försörja allt fler kommer att innebära att konkurrensen om arbetskraft ökar. Det kommer att bli allt svårare att rekrytera rätt kompetens till rätt befattning. Det ställer krav på att dels effektivisera arbetsätten, dels utveckla kommunen som arbetsgivare för att kunna behålla och rekrytera bra medarbetare.

Kommunstyrelsen har ansvaret för arbetsgivarfrågorna i kommunen. En kommunövergripande kompetensförsörjningsplan ska tas fram med strategier för hur kommunen ska kunna möta behoven. HR-frågorna ska integreras i kommunens styrning för att tydliggöra mål och uppdrag utifrån ett medarbetarperspektiv. Utifrån kommunens vision och mål ska ledar- och medarbetarskapet stärkas och utifrån arbetsplatsundersökningen ska arbetsmiljön förbättras. Den digitala utbildningskatalogen ska utvecklas för att säkerställa att ledare och medarbetare får ändamålsenlig kompetensutveckling utifrån sina respektive uppdrag.

Under 2025 kommer ett nytt HR- och lönesystem att drifställas. I detta arbete kommer även en översyn ske kring vilka processer som kan förenklas, digitaliseras och/eller automatiseras för att underlätta för verksamheterna. Arbetet med att erbjuda ett mer verksamhetsnära stöd inom HR och lön kommer ske och vidareutvecklas under året.

Konkurrensutsättning

Konkurrensutsättning bidrar till att bredda antalet utförare för att nå bättre kvalitet, lägre kostnader och ökad effektivitet. Konkurrensutsättningen ska öka inom kommunens verksamheter och valfriheten för den enskilde ska värnas och utvecklas.

Översikten visar var kommunstyrelsens största ekonomiska åtaganden har legat under 2024. Kommunstyrelsen ansvarar för upphandlingar som är gemensamma för fler än en nämnd samt för kommunstyrelsens egna avtal.

Kommunstyrelsen har under året genomfört följande upphandlingar där avtalets värde överstiger två mnkr:

Konsultmäklare	80 mnkr
Avrop av mjukvara för IT-arbetsplats Haninge kommun	50 mnkr
Måleritjänster	30 mnkr
Audio- och videokonferens	26 mnkr
Barn- och Elevregister	23 mnkr
Parkeringsövervakning	20 mnkr
Chef - och ledarskapsutvecklingstjänster	8 mnkr
Telefoni	8 mnkr
Laboratorie- och analystjänster	7 mnkr
Avrop Molntjänst Optimizely CMS DXP till Haninge kommun	5 mnkr
Besiktning, Lekområde, utegym och vattenrutschbana	5 mnkr
E-arkivering	5 mnkr
Integrationsplattform	5 mnkr
Avrop av system för digital signering av hälso-och sjukvårdsinsatser (AppVa)	4 mnkr
Blommor och krukväxter	4 mnkr
FKU Haninge Centrum, Söderbymalm 3:380 med flera	4 mnkr
Kostdatasystem	4 mnkr
Presentkort för anställda	3 mnkr
e-ID	2,7 mnkr
E-identitet som tjänst	2,7 mnkr
Portabla toaletter till Haninge och Nynäshamn	2,3 mnkr
Tryckeritjänster	2,3 mnkr
Avrop Digitalt verktyg för språktester	2 mnkr

Större avrop/inköp under året (över 2 mnkr)

Investeringar har gjorts inom digitalisering och teknisk infrastruktur för att möta framtidens behov av en modern och effektiv kommunal verksamhet. Kommunstyrelsen har under 2024 avropat cirka 80 mnkr från konsultmäklare och konsultbolag. Totalt har ett tiotal leverantörer använts varav flest avrop skett genom konsultmäklaren KeyMan AB. Kommunstyrelsen har haft inhyrda konsulter framför allt inom IT, då delar av kommunstyrelsens IT-verksamhet bedrivs i extern regi. IT-enheten avropar också leverantörer för licenser, telefoner samt IT-utrustning och andra IT-tjänster från bland annat Advania AB och Nordlo Improve AB. Kommunstyrelsen har även kommungemensamma kostnader och avropar bland annat larm och bevakning samt IT-system/tjänster.

Samhällsutvecklingsprojekten driver på kostnader för entreprenadverksamhet inom bygg- och anläggningsområdet där kommunen bland annat har avropat Järfälla VA- & Byggentreprenad samt Malte Rutberg Entreprenad AB. Även konsulter har avropats som WSP Sverige AB, Ramböll Sverige AB och Norconsult AB. Se även bilaga 1 för kommunstyrelsens avrop/inköp vars värde överstiger två mnkr.

Väsentliga aktiviteter inom kommunstyrelsen kring avtalsstyrning och avtalsuppföljning

I dag saknar kommunen ett gemensamt systemstöd för inköpsanalys och saknar därmed möjligheten att följa inköp både från och utanför avtal. En manuell analys har genomförts under året vilken visar på vikten av förbättringar inom området. Det finns goda exempel på hur avtalsuppföljning fungerar väl inom kommunstyrelsen på enhetsnivå. IT-enheten har en avtalscontroller som leder arbetet kring uppföljning och arbetssättet är väl inarbetat.

Under 2025 inrättas ett upphandlingsutskott till kommunstyrelsen enligt beslut i kommunstyrelsen i december 2024. Kommunstyrelsen har ett utvecklingsarbete under 2025 i syfte att förbättra avtalsuppföljningen. Avtalsuppföljning handlar dels om att säkerställa att nämnden köper från avtalade leverantörer (avtalstrohet), dels om att kommunen har avtal efter inköpsbehov. Ur ett välfärdsbrottsperspektiv handlar det om att kommunen får de tjänster och varor som köpts till rätt pris och i rätt antal. Vidare är det viktigt att leverantörerna är "hela och rena". Leverantörskontroller görs av upphandlingsenheten genom en ekonomisk kontroll av bolagen. Det kan exempelvis vara skatteskulder och det görs en kontroll av de utslutningsgrunder som beskrivs i Lagen om offentlig upphandling för att kontrollera om det finns domar mot företagen och deras nyckelpersoner.

Internkontroll

Genom intern kontroll kontrolleras att verksamheterna fungerar på ett bra sätt, är kostnadseffektiva, att saker görs på rätt sätt och att inga oegentligheter förekommer. Målet med intern kontroll är att säkerställa:

- ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet,
- tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten,
- efterlevnad av tillämpliga lagar, föreskrifter och riktlinjer.

En god intern kontroll kännetecknas också av att möjliga risker ringas in, bedöms och förebyggs.

En övergripande riskanalys ligger till grund för vilka kommungemensamma kontrollmoment och kontroller som ska ingå i internkontrollplanerna. Utöver detta har riskanalyser gjorts för varje nämnds/bolags ansvarsområde och egna kontroller har tillförts i nämndens internkontrollplan.

Kontroller och åtgärder

Bristande hantering av förtroendekänsliga kostnader/utlägg

Bristande kunskap om kommunens styrdokument avseende kurser, konferenser och representation samt kommunens styrdokument avseende oegentligheter kan leda till att chefer inte följer beslutat arbetssätt. Representation och resor är en känslig del av kommunens verksamhet och bristande hantering kan leda till ett lägre förtroende för kommunen hos allmänheten.

Kontrollmoment	Frekvens	Resultat
Kontroll av att riktlinjer, tillämpningsanvisningar och rutiner har följts och att kontroller vid gransknings- och beslutsattest genomförts korrekt i inköps- och fakturasystemet/ekonomisystemet.	Årsbokslut	Kontroll genomförd

Kommentar:

Kontroll har genomförts genom stickprov på 12 fakturor per nämnd. Kontrollmomentet har bestått av en granskning och kontroll av att bifogad information finns så som agenda och deltagare, att kontering är rätt utförd, att rätt moms är avdragen och att överordnad attest gjorts där det är aktuellt. Granskningen visar att det finns förbättringspotential då det finns en eller flera brister i cirka 70 procent av de granskade fakturorna.

Brister har framkommit inom samtliga förvaltningar och avser:

- avsaknad av underlag alternativt bristfälliga underlag vad gäller deltagarlista, syfte och agenda,
- kontering där fel konto använts,
- felaktiga momsavdrag,
- brister i attesting där deltagare även är attestant.

Åtgärd

I samband med granskningar har berörda fått återkoppling för att åtgärda eventuella brister. Rutin för kurser, konferens och representation har uppdaterats och en lathund/tabell har tagits fram för att tydliggöra beloppsgränser och momsavdrag vid representation, gåvor och uppvaktningar.

Det behövs fortsatta informations- och utbildningsinsatser och en ökad kunskap kring kontering av förtroendekänsliga poster för de som hanterar, granskar och attesterar fakturor.

Bristande informationshantering

Risk att handlingar och ärenden inte registreras och inte hanteras på ett korrekt sätt.

Kontrollmoment	Frekvens	Resultat
Förfrågningar till medarbetare om vad som registreras samt kontroll av att KS handlingar registreras enligt regelverket (rutiner/informationshanteringsplaner) och är sökbara.	Årsbokslut	Kontroll genomförd

Kommentar:

En granskning har genomförts i syfte att säkerställa att handlingar registreras enligt kommunens regelverk. Två olika kontrollmoment genomfördes under september och oktober 2024. Vid det första kontrollmomentet skickades en enkät ut till tio slumpmässigt utvalda medarbetare inom kommunstyrelseförvaltningen för att kontrollera att ärenden registreras. Enheten fick in fem svar och dessa uppvisar förståelse för att det finns handlingar som ska registreras i kommunen. Några respondenter hänvisar till informationshanteringsplanen vilket visar att kunskap finns. Vid osäkerhet uppges att handlingar skickas vidare till registraturen för registrering.

Ett urval av ärenden togs fram, från samtliga enheter inom kommunstyrelseförvaltningen, för att undersöka om det i öppnade ärenden fanns registrerade handlingar, att de var korrekt registrerade avseende sekretess, personuppgifter och att namnet överensstämde med innehållet. Av sju undersökta ärenden var tre ärenden korrekt registrerade. I två ärenden fanns det förbättringspotential och två innehöll sådana fel att de inte kan anses korrekta enligt god informationshantering. I merparten av de ärenden som var korrekt registrerade hade registrator registrerat ärendet. I ärenden där det fanns förbättringspotential hade handläggare på enheter, som oftast är sällananvändare, registrerat ärendet. I dessa ärenden handlade bristerna om att det var svårt att förstå vad handlingen innehöll utifrån namn (rubrik) och det saknades sekretessmarkering, vilket har stor påverkan/risk för konsekvenser både i systemet och vid potentiell utlämning.

Åtgärd

Utöver fortsatt utbildning behöver alla ledningsskikt förankra betydelsen av registrering och en god informationskultur. Samtliga medarbetare behöver förstå sin roll i kommunens och varje verksamhets informationshantering.

Åtgärd

Arbetet fortsätter med att uppdatera samtliga nämnders informationshanteringsplaner för att göra dem kända då arbetet är lagstyrt.

Kommunstyrelsen fortsätter att uppmärksamma verksamheterna på och instruera hur registrering och annan informationshantering ska fungera. Det är en fördel om det finns medarbetare på enhetsnivå som förstår principerna och kan hjälpa kollegor innan behovet av stöd eskalerar till central registratur och arkiv.

Bristande IT-säkerhet

Risk för intrång i kommunens IT miljö och IT system, vilket kan innebära att IT miljön skadas, att det blir driftstopp eller att kommunens information stjäls eller görs obrukbar.

Kontrollmoment	Frekvens	Resultat
Kontroll av att IT säkerhetsarbetet genomförs enligt verksamhetsplan och kontinuerligt förbättras. Kontroll av att kontinuerliga sårbarhetsskanningar genomförs och att IT miljön övervakas.	Årsbokslut	Kontroll genomförd

Kommentar:

Kontroll har genomförts genom att efterfråga IT-enhetens säkerhetsöversikt (dashboard). Kontroll har även genomförts för att säkerställa att sårbarhetsskanningar har genomförts varje månad under 2025. Identifierade sårbarheter har förmedlats till ansvarig verksamhetschef att hantera. Under året har samarbetet mellan IT-enheten och verksamheterna avseende stöd, arbetssätt och uppföljning av sårbarheterna utvecklats löpande. Månadsvisa utvärderingar av IT-miljön har även utförts av IT-enheten i ett självskattningsverktyg som baserat på resultat ger förslag på prioriterade områden att förbättra, vilket även har skett under året. Utöver det har penetrationstester av IT-miljön genomförts slumpmässigt och identifierade brister hanterats.

Övervakningen av IT-miljön har varit adekvat och utvärderas löpande i syfte att förbättra den i relation till utvecklingen och omvärlden.

Åtgärd

Under 2025 kommer IT-enheten säkerställa att IT-miljön, dess säkerhet och kommunens arbetssätt uppfyller de krav som ny lagstiftning inom IT ställer.

Bristande kontroll av inköp av IT-system

Risk att kommunen köper in system, support och IT-lösningar som inte långsiktigt passar in i helheten.

Kontrollmoment	Frekvens	Resultat
Kontroll av att kravspecifikationer från IT används vid inköp/upphandling av nya system (finns på HINT Kravspecifikation vid	Årsbokslut	Kontroll genomförd

Kontrollmoment	Frekvens	Resultat
upphandlingar). Kravspecifikationen ska alltid användas av verksamheterna och upphandlingsenheten vid inköp/upphandling av nya IT-system.		

Kommentar:

Kontroll har genomförts vilken påvisar att framtagen kravspecifikation vid inköp av IT-system används. Risken har under året reducerats genom att teknisk kravspecifikation ingått i de upphandlingar av systemstöd som kommit till IT-enhetens kännedom. Det har till stor del varit möjligt genom den nya rollen på IT-enheten, Objektsledare IT, som stöttar verksamheterna med teknisk kompetens i digitalisering.

Ett nytt arbetssätt är etablerat avseende bedömning av möjliga avsteg från den tekniska kravspecifikationen och hanteras nu av IT-arkitekter på IT-enheten. Arbetssätt avseende bedömning av nya applikationer, funktioner och moduler i befintliga system har införts under året. Utvärdering av piloter har påvisat positiva effekter av de nya arbetssätten och är nu etablerade i det löpande arbetet.

Åtgärd

Under 2025 ska den tekniska kravspecifikationen implementeras och användas inför all införskaffning av teknik, även vid direktupphandlingar.

Bristande hantering av anläggningsregister

Risk att kommunen inte följer lag om kommunal bokföring och redovisning samt rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning /RKR), och riskerar att få missvisande räkenskaper.

Kontrollmoment	Frekvens	Resultat
Kontroll av att tillämpningsanvisningar har följts enligt styrdokument ”Redovisning, kontroller investeringar och investeringsbidrag”.	Årsbokslut	Kontroll genomförd

Kommentar:

Kontroll har genomförts av fem aktiverade anläggningar per nämnd, två aktiverade investeringsbidrag per nämnd där detta är aktuellt, fem pågående investeringsprojekt per nämnd, tre investeringsbidrag per nämnd där detta är aktuellt. Kontroll har även genomförts av fem verifikationer i driften kopplat till inköp som kan vara investering, till exempel kopplat till inventarier och datorer.

De vanligaste bristerna är att driftkostnader, som inte ska bokföras som investeringskostnader, ändå bokförs felaktigt som sådana. Det kan leda till att de tas med i slutredovisningen av investeringsprojektet och aktiveras i anläggningsreskontran vilket då är felaktigt. Brister har främst identifierats inom kommunstyrelseförvaltningen, utbildningsförvaltningen och stadsbyggnadsförvaltningen. Identifierade brister har rättats under 2024.

Åtgärd

Fortsatta informationsinsatser behöver genomföras. Samtliga controllers ska känna till "Rutin - Investeringar och kontroll 241203" samt gällande lagstiftning och regelverk. Controllers ska informera verksamheterna och vara behjälpliga med att bokföra rätt. Ytterligare kontrollmoment har tillkommit i mallen "Begäran om aktivering" för att i god tid synliggöra felaktigheter och förhindra felbokförda kostnader. Mallen används av controllers när investering ska aktiveras som anläggningstillgång i anläggningsregistret.

Löpande kontroller av investeringsutgifter samt kontroll av utfall på pågående investeringsprojekt behöver göras. Utöver dessa kontroller skickar redovisningsenheten ut en lista över pågående investeringsprojekt till samtliga controllers två gånger per år. Controllers ska gå igenom projekten samt återkomma om status på projektet och meddela om det behöver göras någon rättning av felbokförda kostnader.

Otillåten påverkan

Risk att förtroendevalda och tjänstemän utsätts för hot och påtryckningar som kan leda till att verksamheten påverkas och att odemokratiska beslut fattas.

Kontrollmoment	Frekvens	Resultat
Kontroll av att verksamheter har genomfört en riskbedömning avseende otillåten påverkan.	Årsbokslut	Kontroll genomförd

Kommentar:

Kontrollen bestod av att samtliga verksamheter skulle genomföra en riskbedömning avseende otillåten påverkan och vid behov upprätta handlingsplan för att hantera väsentliga risker och brister i verksamheten inom området. Verksamheter som identifierade risker med ett riskvärde åtta eller högre skulle återkoppla detta enligt beslutat arbetssätt.

Verksamheterna har genomfört riskanalyser. Det framgår att de vidtar och implementerar åtgärder för att proaktivt hantera och minska eventuella risker i verksamheterna.

Åtgärd

För att stärka verksamheternas förebyggande åtgärder mot otillåten påverkan rekommenderas en regelbunden uppföljning av genomförda riskanalyser. Det är även viktigt att verksamheterna fortsätter att arbeta med handlingsplaner för att effektivt hantera och förebygga otillåten påverkan. Det bör genomföras utbildningsinsatser för att höja medvetenheten och ytterligare stärka personalens förmåga att identifiera och hantera otillåten påverkan.

Bilaga 1: Större avrop/inköp

Större avrop/inköp under året (över 2 mnkr).

Leverantör	Inv. projekt tkr	Drift tkr	Totalt tkr
Tornbergets Fastighetsförvaltning AB	11 130	650 174	661 304
Järfälla VA- & Byggtreprenad AB	67 738		67 738
Södertörns Brandförsvarsförbund		58 350	58 350
SBB Söderbymalm Fastighets AB		57 836	57 836
Haninge Bostäder AB		46 638	46 638
Malte Rutberg Entreprenad AB	42 465		42 465
SBB Söderbymalm 3:486 Fastighets AB		41 158	41 158
Advania AB	18 887	21 618	40 505
KeyMan AB		31 302	31 302
SBB Najaden Fastighets AB		17 666	17 666
Nordlo Improve AB		12 846	12 846
Hemsö Haninge Skolfastigheter AB		12 526	12 526
Stockholmsregionens Försäkrings AB		8 488	8 488
Södertörns Miljö-och Hälsoskyddsförbund	23	8 246	8 269
SRV Återvinning AB	1	8 188	8 189
Avarn Security AB		8 168	8 168
Ramböll Sverige AB	7 559		7 559
WSP Sverige AB	4 512	2 584	7 096
Mälardalens Omsorgsfastigheter Invest AB		6 518	6 518
Expenses Benify AB		6 335	6 335
Tele2 Sverige AB		6 070	6 070
Nordea Finans Sverige AB		5 970	5 970
Victoriahem Söderby 23 AB		5 737	5 737
Norconsult AB	5 082	272	5 354
GlobalConnect AB		5 078	5 078
Martin & Servera Restauranghandel AB		3 980	3 980
ISKO AB		3 807	3 807
Ribby Fastigheter AB		3 786	3 786
ÅF-Ingemansson	618	2 931	3 549
Falck Sverige AB		3 521	3 521
Allfadern Gunnebo AB		3 512	3 512
Nordic Signs i Skandinavien AB	3 312		3 312
Gibon Stockholm AB		3 223	3 223
CGI Sverige AB		3 200	3 200
B3 Upphandling AB		3 079	3 079

Leverantör	Inv. projekt tkr	Drift tkr	Totalt tkr
Sveriges Kommuner och Regioner		3 013	3 013
Samhall AB		2 788	2 788
Industrifastigheter i Länna AB		2 703	2 703
Telia Sverige AB		2 674	2 674
Visma PubliTech AB		2 639	2 639
Knowit Insight Accelerate AB		2 584	2 584
Samhällsbyggnadsbolaget Haninge AB/ Newsec		2 492	2 492
Hypergene AB		2 444	2 444
EFFSO Public Procurement AB		2 343	2 343
Fastighets AB Centrumgillet		2 326	2 326
UNIT4 Agresso AB		2 290	2 290
SOCAB Swedish Office Consulting AB		2 275	2 275
W Fast AB Söderbymalm 3:518 AB		2 243	2 243
Victoriahem Jordbro AB		2 239	2 239
Agima Management AB	1 050	1 164	2 214
Storsthlm kommuner i samverkan		2 206	2 206
Samordningsförbundet Haninge		2 153	2 153
JUREK rekrytering & bemanning AB		2 111	2 111
Event City		2 095	2 095